Контрольный экземпляр

Массе а мехкий пролетареш, вІашагІкхета!

СЕРАЛО

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГІАЛГІАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

(«СВЕТ») ОРГАН ЧЕЧЕНО-ИНГУШСКОГО ОБКОМА КПСС, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ЧЕЧЕНО-ИНГУШСКОЙ АССР

Газет арадувл 1923 шера деиз ● ШИНАРА, 18 октябрь, 1977 шу. ● № 125 (5792). ● Мах 2 неи.

КПСС Центральни Комитете,

СССР Лакхехьарча Совета Президиуме,

РСФСР Лакхехьарча Совета Президиуме

КПСС Центральни Комитето, СССР Лакхехьарча Совета Президиумо, РСФСР Лакхехьарча Совета Президиумо социм тІаийнаб Сийлахь-йоккхача Октябрьски социалистически революце 60-шу дизар белгалдаккхара 1977 шера 2 ноябре г. Москве съездий Кремлевски Дворице Советски Союза Коммунистически парте Центральни Комитетеи, Советски Социалистически Республикаг Союза Лакхехьарча Советеи, Российски Советски Федеративни Социалистически Республика Лакхехьарча Советеи цхьана торжественни заседаниеи е аьнна.

СИЙЛАХЬ-ЙОККХАЧА ОКТЯБРЬСКИ СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ РЕВОЛЮЦЕ 60 ШУ ДИЗАРГА ДАЬ

КПСС ЦК ТІАХЬЕХАМАШ

1. Даькъала хилда Сийлахь-йоккхача Октябрьски социалистически революце сийлахьа 60 шу!

2. Даькъала хийла Сийлахь-йоккха Октябрьски социалистически революци — XX-ча біаьшерен керттера событи, адамле капитализмагара социализмагахьа ласташ дерригдуьнеи-исторически гоьа тоха йолаялар!

3. Даькъала хийла марксизм-ленинизм — Сийлахь-боккхача Октября коталонгі байраях, империализмина духьаларча, социализман коммунизман коталонна тІехьарча, къосамера дерригача мехкий къахьегамхой низ бола идейни герз!

4. Даькъала хийла Советски Союза ленински Коммунистически партии — Октябрьски революци ДІайолаьцьри коталонца чакхъаккхаеи тохкамах чакхъьнна коммунизмана тІехьарча къосамера боьлхой класса, дерригача советски халкъа аьнагара!

5. Біаьш шерашка яхийла Владимир Ильич Ленина — Октябрьски революце баьчча, Коммунистически партин дуьнен тІа оттара хьалхара социалистически паччахьалхеен хьаьлчуьнн кулгалдаьлчуьн цІин гІулакхи!

6. Халкъа дегашка даим дахалда Октября ленински гаьрдена, сийлахьча большевикашта-ленинашта, социализма коталонна тІехьарча дерригача къосамхошта карагІдаьлна шийна пийсса кхы цхьаьнна доаца денале гІулакх!

7. Сийлен хоастамн хийла турпалча советски халкъа — коммунизм хьалъеш доаллачоь, дерригача дуьнен тІарча машара тІехьарча денаеча къосамхочоь!

8. Даькъала хийла Советий Мекка турпал болхлой класс — коммунизм хьалъеча хьалхалатта низ!

9. Даькъала хийла сий доаг коллизин ахарой — коммунизм хьинаре хьалъеш боахарах!

10. Даькъала хийла советски халкъа интеллигенци — коммунизм хьинаре хьалъеш йоаллар!

11. Даькъала хийла йоахрІйоаца болхлой класса, колхозин ахарой, халкъа интеллигенце цхьаьнгІо! ЧІоагІлойла советски общества социально-политически идейни цхьаьгІо!

12. Даькъала хийла Коммунистически партеи советски халкъеи йоахрІйоаца цхьаьгІо — социалистически демократи дІаХо тоаергІйоца низ духбувла хьаст, коммунизм боьсонца хотъаргІклара бола тешаш!

13. Даькъала хилда СССР халкъий вежарашка доаа доттагІаьлн лорзагІа ярГйоаца цхьаьгІон — Октябрь, КПСС ленински дзамий политикана карагІдаьлна сийлахь-доккха хІама!

14. Даькъала хийла Советски Конституци — дуьнен тІа оттара хьалхарча дерригача халкъа юкъарча социалистически паччахьалхеен Керттера Закон!

15. Советски Союза гражданаш! ЛорзагІа ца йоаккхаш цхоачашъе СССР Конституци — зай вахара Керттера Закон!

16. Даькъала хийла СССР политически лард йоаа халкъа депутатийн Советашъ! ШерагІа хилда паччахьалхеена доаа деча юкъе боаллоне, ахархоша, интеллигенце доаца даькъа!

17. Даькъала хийла ІаьІдаа боьсонца халкъа хулгеи социальниийсхоь ІалашъеШ йоаа социалистически демократи!

18. Советски Союза къахьегамхой! Къосам лоаттабе КПСС XXV съезда исторически решенеш, иттлагІча пятилетка сийлахь-йоккха программа хІоачашъар дукьеш!

Коммунизм хьалъеча керда толамаш дахара дІаХьалхашкхьа долле!

19. Коммунисташ! КПСС XXV съезда решенеш цхоачашъара дуьна дерригача халкъо лоаттабеча къосамех хьаьха хиле, ких хьинаре вІашагІехьбоахарашна царна кхетам хураш хилаш!

20. Советски профсоюзаш! Шерагіа йоаржее производства эффективности балха дикаьн хьихьара тІехьарча социалистически яхь!

Даькъала хийла советски профсоюзаш — доаа дара школа, боьхкан ледабара школа, коммунизма школа!

21. Кагий-вахи мехкарийн! Коммунистически дог тийша хургдола уйла тІагІерттре чуйоссе шоашта! Ленински ІаьдагІа, коммунистически ІаьдагІа дахх, боьх бе, къосам лоаттабе Іомале!

22. Даькъала хийла Ленински комсомол — Коммунистически парте тешаме гІоначен денале резерви, коммунизм хьалъеш боьхкача кІонабарий хьихьалатта отрядаш!

23. Даькъала хийла советски ихалнах — «ТоагІагІа бола патриотиаш, къахьегамен общественни вахаре хьинаре даькъа доаагарах! Сийлен хоастамн хийла ший дега йІоаьхал бераш хьалхедара — коммунизм хьалъергьарш хьалбара ДІателача ихалгара-пашна!

24. Даькъала хилда Октября карагІдаьлнараш, советски халкъа маьрша къахьегам лорабеш латта пийра СССР Германцара Нихаш!

25. Советски Союза къахьегамхой! Къосам лоаттабе юбилейни 1977 шера ваьнн голаме хоачашъар дукьеш! ТІагІерттре вІашагІехьдаьхьа хьажа къахьегама оьсарне, производства эффективность, балха кинаьл лаккъеліа!

26. Хоастам хийла иттлагІча пятилетка планаш хийла хьажа-хоачашъар дукьеш лелаеча социалистически яхьс доккхий толамаш даькъача производствене хьалхалаттаршта!

27. Промышленности болхлой! Къосам лоаттабе вай Даькъен индустриальни низ дІаХо дегІаьвалаьбари чІоагІбари дукьеш!

Ниьк шерагІа ле кердача техникаеи, прогрессивни технологемеи!

28. Промышленности болхлой! ТІагІерттре къосам лоаттабе халкъа эша тІехдика товарашн дукьагІа хьалдар дукьеш! Цар ассортиментн кардахьа, дизагІа ихоачашде советски ихала ешараш!

29. ГІиллошъара болхлой! Сиха, дика, ихоаьн беш, хІаьнарча технически ларда тІа хьалде гІаьрсаш! Шийна хьинаьхь эксплуатаце дІатеда керда объекташ!

30. Транспортен бувзамен болхлой! Дегіа а ихувлаеи, оргаьбоаьдан тоа а е транспортен бувзамен средташ! Ма-ноота тоада халкъа боьхана ду гІуьлхкаеи, дизагІа ихоачашде советски ихала ешараш!

31. Советски Союза къахьегамхой! Хийцде чакхъьха КПСС аграрни политика!

Сихъе юрта боьхана механизацин химизацин, льаьтаьнта мелиорацин яра тешаеш! ТІагІерттре лелаеча боьхаеий юкъарча кооперацен агропромышленни интеграцен ларда тІа производствена еш бола специализацин концентрацин!

32. Юрта боьхана болхлой! Лаьхьхе юртбоьхана производства эффективность! Пайда дикаеІа ешда льаьтта, техникаеи, удобренеех, ерригача материальни ресурсех!

ДуккагІа яха, паччахьалхенна боьхна льаьтта-царен хьаьбашкирен боьхн продуктаеи! Къосам лоаттабе доаханга Іа дика даккхийтар дукьеш, чІоагІа лард йолка хьатІаьдогІаеча шера лаьхьа хьувзаеи кхебара!

33. Советски Союза гражданаш! Хьурмат деш пайда эца вай Даькъен Іалама рузкъех, къосам лоаттабе из на дойтари дебдарни дукьеш.

34. Торговлен общественни кІаьчаеи, быта служба а жилищно-коммунальни боьхана а болхлой! Шерагіа юкъеьхьаьха баьхка прогрессивни формаеи методаеи! Къосам лоаттабе советски яха деча гІулакхий культура лаьхьа хилийтар дукьеш!

35. Паччахьалхен учреждений болхлой! Эргаьбоьхаеи тоне аппарата балха стиль методаеи, лорзагІа ца йоаккхаеи ихоачашъе паччахьалхеен дисциплина ,бехкоьхаеи инициативеи дукьагІа йолаеи хиле, къахьегамхошта эшарашкен хьаштаеиндарашкен чІоагІа ладуьгІаеи хиле!

36. Советски Союза къахьегамхой! Ма-ноота чІоагІе социалистически къахьегама дисциплина! Производство дикаеІа вІашагІехьяка! Бедал, доагор, электроэнерги, металл, ихийола материаеи ихоергйола гІулакх де!

37. Советски Союза къахьегамхой! Тешаеме лора а е, еба а е социалистически доалахьь — халкъо цхьана хьийтача кьих дьаьна беркат, ерриг общество дегІаьхара лард!

38. Халкъа боьхана болхлой! ТІагІерттре лаьхьхе профессиональни гонзал, экономически знанеш, боьхам лелабаеи доал дарен хІаьнара методаеи карарезе!

Производствена шерагіа юкъеьхьаьха Іалман ларда тІа вІашагІехьбоьхьха къахьегам, хьалхалатта опыт, Іалмен техникаеен кердда карагІдаьлнараш!

39. Инженераеи техникаеи! Рационализатораеи а изобретателаеи а! Хьинаре ихоьсам лоаттабе Іалма-технически прогресс сихьар дукьеш!

40. Советски Іалмахой! Іалман техникийн эффективность лаьхьхе, чІоагІе производствацара Іалман бувзам!

Хоастам хийла коммунизм хьалъера юкъе дизза даькъа лоацача советски Іалмахоьнта!

41. Литературан искусствен деятелаеи, культура болхлой! Лаьхьха аьІийй хьо советски искусства партелен халкъьаеен байраях! Шоай таланти гонзалн дІатела халкъа гІулаеи дарц, коммунизма гІулакха, хьаькхоаеи вай сийлахь-йоккхача Даькъен хиле хьаьк йола произведенееи!

42. Халкъа образование болхлой! Коммунизма идеаеий, дешарцен кхьахьегамцен саккетане гІулакхаеи лелаьдергдочча уйланна кхетам де хьатІаьхьуьчча ноахьаеІа! Эргаьдоахьаеи тоаде халкъа боьхана кадраеи кийчъара гІулакх!

43. УнахцІено лорарцен физически культураеи болхлой! Бахача яха деи дола медицински гІулакхаеи тоаде, советски ихьа хІара ленинарча вахара дукьагІа юкъеьхьаьха физически культура!

44. Революце, тІема, къахьегама ветераташ! Кагархой хьехьачкаеи! Хьинаре даькъа лаца советски халкъа революционни, тІема, къахьегама традицейна хьонача йоахьаеІа кхетаеи луча!

45. Пионерашн школьникашн! Дег тІара дукха еза Советски Даькъе, тІагІерттре Іонае знанееи къахьегама говзаеи! Ленина гІулакха тІехьара, коммунизмана тІехьара хьинаре ихоьсамхой хиле кийчъе!

46. Вежарий моаршал да коммунистически боьхкойн партешка — империализмана дуьхьалларча, машара, демократена, къамий кортамукъьлена, социализмана тІехьарча денаеча къосамхошка!

Марксизма - ленинизма, пролетарски интернационализма меллургІоаьцьна ларда тІа чІоагІлойла дерригача дуьнен тІарча коммунистий цхьаьгІон цар кхотабаьлари!

47. Даькъала хийла пролетарски интернационализм — тохкамах чакхдаьлнен низ болен дуьнен хьалкъьата юкъерча боьхкой класса гера!

48. Массе а мехкий пролетареш, вІашагІкхета!

49. Европа коммунистаеи! Хьоьсам лоаттабе коммунистически боьхкойн партей Берлинский конференце хьоттадеь лерхІарцен ихоачаеидар дукьеш!

50. Вежарий моаршал да социалистически мехкий халкъашка! Дегіа а ухийла, чІоагІ а йолка дуьнен социализмна система — антиимпериалистически къосамах хоадамболлаеи бола низ, машара, демократе, социальни прогресса чІоагІале!

51. Даькъала хийла социалистически содружества мехкий халкъий цхьаьгІон цар кхотаьлларн!

Марксизма - ленинизма, пролетарски интернационализма тохкамех чакхйийнна принципий ларда тІа чІоагІлойла социалистически мехкий коммунистически партей йохарГйоаца денаее цхьаьгІо!

52. Вежарий моаршал да турпалча вьетнамски халкъага! ЧІоагІ а йолаеи, тоа а йолка Вьетнамна Социалистически Республика — Къулда-Малйбоьлен Азера машарен социализман низий лоархІаеи форпост!

53. Вежарий моаршал да къоначчаеи доаче лаосски халкъага! ЧІоагІ а йолка, тоа а йолка социалистически общество хьалъара ялкъа тІа аттта Лаосски Халкъа-Демократически Республика!

54. Вежарий моаршал да капиталистически мехкий болхлой классага — эксплуатацена, монополеи чуоттаьлларе дукьалларча, дерригача къахьегамхой боьхонашта тІехьарча, машара, демократена, социализмана тІехьарча денаеча къосамхочуьгІа!

55. ДІайІа моаршал да колониальни тІабаьн тІара кхайсача, кортамукъьле чІоагІьер дукьа, дегІаьхара прогрессивни ниьк бахьан долаеи, дуьнен халкъашта юкъера экономически отношенеен яьйсхоь, демократически ларда тІа ергаьнар дукьа къосам лоаттабеча халкъашка!

56. Вежарий моаршал да колониальни Іазапах чуьхьаьдаьнна а къамий кортамукъьле чІоагІьяра социальни прогресса тІехьа къоначчаеи доаеи къосам лоаттабеча а халкъашка!

57. ДІайІа моаршал да империализмаеи расизмаеи дукьаеи, колониализмаеи, юле меел дисбаштта дукьаеи, парГйатон къамий кортамукъьлен бахьан долаеи къосам лоаттабеча Африка халкъашн!

Дуьнен халкъаш! ЧІоагІарийн халкъаеи расистски режиммаеи цІенъьн дІаяхар дукьеш Зимбабве, Намибе, Къулбезьен Африйца халкъашка лоаттабу къосам!

58. ДІайІа моаршал да империалистически монополей Іазара дукьаеи, реакцеен фашизмаеи дукьаеи, парГйаттен кьычарех тийша хІама доаьнашн дегІаьхара дукьа, машар, демократе, общественни прогресс бахьан долаеи денаее къосам лоаттабеча Латински Америка халкъашка!

59. ЧІоагІлойла вай хаьарча керттера кхаь революционни низа — дуьнен социализма, дуьнен халкъашта юкъерча пролетариата, къамий-кортамукъьлен болама — йохарГйоаца низ бола цхьаьгІо!

60. Вежарий моаршал да набахтенашкен фашистски къоргашкен Іазан озаш боьхкача, халкъий парГйатонна, демократена, социализмана тІехьарча къоначчаеи доаче къосамхошка!

Дерригача мехкий коммунистаеи къахьегамхойн! ХьинарегІа юкъе гІо террори репрессееи соцаяр дукьа лоаттабеча къосама!

Кортамукъьле яькха империализмаеи реакцен тутмахкашта!

61. Вежарий моаршал да фашистски реакцена дукьаеи къоначчаеи доаеи къосам лоаттабеча Чиле болхлой классага, дерригача къахьегамхошкен демократашкен!

Дуьнен халкъаш! Чиле патриоташцара солидарность чІоагІье!

Кортамукъьле яькха фашистски хунта берригача тутмахкашта!

62. Дуьнен халкъаш! Алсамдаха израильски агрессех хьахиначарцен цІендаеь дІаддаеь дукьа, Гаргарча Малйбоьлемера ерригача паччахьалхенаштен халкъаштен яьйсхоь машарн оттабар дукьа, Іарбий мехкий чурча гІулакхашта империалистаеи юкъегІертара дукьаеи лоаттабеча къосамера яьйсхоь!

ЧІоагІ а лудда, дегіа а ухийла Советски Союзен Іарбий мехкийн халкъашта юкъера доттагІаеи цхьана леладу гІулакхашн!

63. Европейски мехкий халкъаеи! ТІагІерттре вІашагІехьдаьхьха хьажа ерригачаеи Европа юкъарча совещане ТІехьара акт йизза ихоачашъелга, Европах машара, ихеарамлен, цхьана гІулакхийн леладара, социальни прогресса континент елга!

64. ДІайІа моаршал да ший кортамукъьле къоначчаеиа империалистически ихеранах лорзееи латтача Кипра халкъьара!

Дуьнен халкъаш! ДІадеха кхыча мехкий берригача бІу Кипра территора тІара дІабоьхкхьаьга, цун суверенитетн территориальни бІарчъаеи доарІмагІа!

65. ДІайІа моаршал да шоайта карагІдаьлна демократически хІамаеи карара ца даьлийтари чІоагІдаеи дукьа, шоай моотт парГйаттен кьычарех тийша хІама доацаеи дегІаьхийтар дукьа шоай са ца йоаееи къосам лоаттабеча Португаее болхлой классага, коммунисташка, берригача къахьегамхошка!

66. ДІайІа моаршал да шоай мехка демократически органеен яр дукьа, парГйаттен кьычарех тийша хІама доацаеи да дегІаьхийтар дукьа къосам лоаттабеча Испане болхлой классага, коммунисташка, берригачаеи прогрессивни ниьнашка!

67. Азиатски мехкий халкъаеи! Къосам лоаттабе континента паччахьалхенашта цхьана къахьегара ларда тІа Азе машар чІоагІбар, цхьана гІулакхийн леладар, лоьлехошца дика юкъоттиг хьийтар дукьа!

68. Дуьнен халкъаеи! Къосам лоаттабе дуьнен халкъашта юкъера хІоккхан кІоарГагІа кІаьлбар дукьа, ерригача континентаеца а из кІаьлбергбола гІулаеи дар дукьеі Хьагучадаеа агрессе, реваншизма, реакце — халкъий машарен ихеарамлеин моастагІий — тийша балхаеи!

69. Дуьнен халкъаеи! Дуьнен халкъашта юкъерча гІулакхашка низ юкъебоьхкхарГйоаца, кІаьта ядерни герз ицы цІанхи хургдоацаеи дехкарГдоца гІулаеи де! ЧІоагІбе Іоаьдеи латтта герзаеи соцадар дукьеі, массане а цІендаеь а герзаеи дІаддахар дукьеі лоаттабу къосам!

70. Дуьнен халкъаеи! ЦІенхаштта дукьаеи довла нейтроннни бомба ца хьаяра! Дийхха хиле деза дукьха адам хІаьлаеиеи доаче герза керда тайпан дагалуьцаеи хьаьдееи!

71. Даькъала хийла Советски Союза ленински арахьара политика — халкъий машарен доттагІаеи, империализмана, реакцена, тІема дуьхьала къосам лоаттабу берригача низаеи кхотадара политика!

Йизза кхоачаеи хийла КПСС XXV съездо кийчъеь машарн дуьнен халкъашта юкъе цхьана леладу гІулакхаеи бахьан долаеи, халкъий парГйатон кортамукъьлен бахьан долаеи дІаХо къосам лоаттабара программа!

72. Даькъала хийла вай сийлахь-йоккха Даькъе — Советски Социалистически Республикаг Союз!

73. Марксизма - ленинизма байракка кІаеи, Коммунистически парте кулгаеца — коммунизм хьалъеча керда коталонаеи а йоахьаеи дІаХьалхашкахьа долле!

Советски Союза Коммунистически парте Центральни Комитет.

КЕРДА КОТАЛОНАШ ЯХАРА НИЗ ТЕЛ

КПСС НОХЧ-ГІАЛГІАЙ ОБКОМА VII ПЛЕНУМ

Хьаьна хоам бьа ма-ехьарца, «КПСС ЦК октябрьски (1977 г.) Пленумо, СССР Лаьхьхьарча Совета аргІаеи йоаьаеа воахІаеІаеи сесса итогееи КПСС ЦК Генеральни секретарца, СССР Лаьхьхьарча Совета Президиумца Председателца, Конституционни Комиссе Председателца мов. Л. И. Брежневаеца доклада тоьжжа доаеа общественни партийни организацеца деккхарашн» дувзаеи доклад йийр КПСС обкома хьалхарча секретарца А. Ш. Ваьхова. Цо хьаьр: 7 октябре хилар Советски мехкен дерригача адамлеен ихарца ІаьхьаІте йоккха событи. Цу дийлаеІа, дерригача халкъо йийцаеуьл тІеьхьаеІа, пІаьлгІаеІа хоржача СССР Лаьхьхьарча Совета аьгІаеи йоаьаеа 7-ча сесса тІаийнаер СССР-а керда Конституци — дуьнен тІа эттара хьалхарча дегІаьвалаеи социалистически пачхьалхеен Керттера Закон, коммунизм хьалъеча зманан боьхонца йоаеа манифест. «ЧІоагІорца шерашн, нуг шерашн, — аьлар Л. И. Брежнева, — баьхьа со октябрьски да халкъа хатаьлоаеІ Іаьхьа ледаеІа ленински цомнашкен боьхонца котьаеІара зоьла кьыьта доаеа тешаеш хилараеш».

СССР керда Конституци берригаеи а ранза боьхан ЧІоагІ а йа, СССР Лаьхьхьарча Совета сессе тІаийнаер СССР керда Конституци тІаийна аеи берригача халкъа цІей да аьнна ІаьхьаІдаеа доаеа Закон, кІаьта йиттта СССР Конституци юкъеьхьаеІара зоьрзаеІа доаеа Закон а.

Сесса хьаьхьа хьаьна ІаьдаеІ КПСС Центральни Комитета Пленум «Советски Социалистически Республикаг Союза Конституце (Керттера Закона) проектаеи дерригача халкъо из юкъера итогееи КПСС ЦК Генеральни секретарца, Конституционни Комиссе Председателца мов. Л. И. Брежневаеца ювзаеи доклад йийр. КПСС ЦК Пленумо бІарчъа а йиззе а хьоьвоьлкір из юкъах, керттера даьхье хьоьвоьлкір тІатоьхаеи, шийсееи, тоадерзаеи дерригача хаахьо ювдача хаьга юкъейкьа йолча Конституце проект, проект ювзаеи дІаЦувлаер СССР Лаьхьхьарча Совета сессе.

ЦК Пленумо тІадьаеІара «Советски Социалистически Республикаг Союза Конституце (Керттера Закона) проектаеи дерригача халкъо из юкъера ювзаеи ІаьхьаІте йоккха итогееи СССР Лаьхьхьарча Совета сессе доклада йийр мов. Л. И. Брежневаеца.

СССР Лаьхьхьарча Совета сесса мов. Л. И. Брежневаеца ювца доклада тІа эттара хьалха хьаьгІаеІ кхийнаеча социалистически, цун экономически политически системаеи, цун социальни структурийн духьенна дегІаьрен, цун арахьара политика бІарчъа сутт. Хьагойтаеи социалистически демократена карагІдаьлна Іалмаете доккха хІамаеи, гражданийн шерра бохьаеиан парГйатонаеи, хІаьла нитта цІеп деккхарен, Советски Союза - кьиаеи - наччахьалхеен устройство. Іаьлаеа органийн управленен система, ваьй паччахьалхеена кхийнаеча лаьрхІаеа принципаеи.

(Йистедоалер 2-ча оагІо тІа).

КЕРДА КОТАЛОНАШ ЯХАРА НИЗ ТЕЛ

КПСС НОХЧ-ГІАЛГІАЙ ОБКОМА VII ПЛЕНУМ

(Яистеллехар. Доллар 1-ча оагІо тІа).

СССР Кердa Конституци, Лаьхкаьрчарна Совета сесси нов. Л. И. Брежнева яь доклад — белгалдар политическ цІийо-теоретическ документаш.

СССР Лаьхкаьрчарна Совета ворхІаллаг сесси берригІ рахьа я болиш СССР кердa Конституци тІаьнарг, хьал партийн, советск, пачахьалхенан общественн организацийн берригІ балха йолаш болх ешо. ХІинца лерина болх ший мехка Конституци — из да хьалха лойило, хьаьлаьлло, хьаьрло. Ший мехка, хьаьрлаьлло, хьаьрло хьаьлаьлло.

Ешо берригІ берриг ешо хаьа советск яьха СССР Конституцие процесте хьаьхьаьлье предложенеш (гайлар, замечанеш) йер, тІехьаьдар дер, дер, а йеьлаьр. Ха ер Кертера Законе ешо ваьна хьалхо кюлаьме хьаьлор гойте ха. Мехка хьалра, ший бутт хьаьлаьр хьаьлаьр дерригІ ваьдаьлаьр да хьаьра тІрушаьр. Хьаьхьа лойило, хьаьхьаьлло нийсйер цІи хьаьчаьлаьлаьр, политическ, пачахьалхенан, хьаьчаьлаьлаьр, хьаьлаьлаьр а хьаьдаьлаьр хьаьлаьлаьр. Кертера а йу творческ проекта кюлаьр хьаьлаьр бІаьр проектка мехьаьлаьр. Ер ер, ер, ер,

Октября 60 шу дизарга

Нохч-ГІалгІайчене-Якутски АССР денош

Алмазийн беккийн мохк

Вей Сийлахь-Доккхачо Дзуаро Кьийбеседа-малхбоалан оагІорахь шерра дзарвз улл Якутски АССР доаьхІ. Шийн хІинчечарна хьалаяьлла ялсаг гІаІа лоаттаг ба ша мохк.

Революцин аьлаенна ваи семлен уллийта могтий хьаяцар ресиетийн йоаца пайдаге оазар Якутск.

Якутски АССР территоре йалоаи 3,1 миллион квадратийн километр. Цу тІе хьоаьрчийн кІиЙ Украина. Республике ваи 812 зааг саг. Цу дахьле городашка — 593 зааг, юрташка — 289 зааг ду.

Якутски АССР вІашаГІелаяй 1922 шера 27 апреле.

Республика латтг 32 юртарчи районах, 16 городах, 64 городе хьаьсберча поселках. Республике ваи дукхачо хьаьсе бола ваи.

Іалама ганзаяьле дилдича Іалаьмаьте йІаьхІ я республика. Уггаьлл хІара, ныкка, алмазийн, алмазийн, Дошо, олова, кирча оаьхийн йоаьхІ заьнсаьн я.

Советски Іаьдал латтаяь шерашка деанаьсен парте кулгаг, цен сийлахь-доккхачо зкийн кхиоаьн хьаьжийн вежарий хьаьраде дауьн вонкьостаьлен Якутск дегІаьнна промышленностьь, электрификацийн юрта боаьлан, чуоаьнаьта дилдича социалистически формагІе Іаьдаьчо кхаьмаьн культура йоаца республикаьн я хиннаьл.

Якутск меттаьл ваи бергІачо мехко я доккхаьл ду республикаьн малхбузе оагІорахь новкъостаьн Якутск дегІаьнна промышленностьь, электрификацийн юрта боаьлан, чуоаьнаьта дилдича социалистически формагІе Іаьдаьчо кхаьмаьн культура йоаца республикаьн я хиннаьл.

Якутск меттаьл ваи бергІачо мехко я доккхаьл ду республикаьн малхбузе оагІорахь новкъостаьн тІе сарриг цетъ. Іаьдаьхча шерра доккъе хьаьрзаьчча хІара гаьна 29 соаьна мехка бІаьсен гІулаьн дезаьн. ДІаьхо чи йоаьл лиьнгІаьн ІаьнІаьнаьн ваи гІулаьн дечаьн сфера бола.

Сийлахь-Іоаьнах Октябрьскийн социалистически революцийн аьлаьлла Якутск кІалгІ-кІоаьрчийн-промышленностьь, электрификацийн юрта боаьлан, чуоаьнаьта дилдича социалистически формагІе Іаьдаьчо кхаьмаьн культура йоаца республикаьн я хиннаьл.

1976 шера республике бахьна ваьлаг дейнад 1 миллиард соаьмаьнаьн промышленнийн продукцийн ваьлаг.

Якутск ди чІетІа дегІаьнна ца сарриг цетъ. Іаьдаьхча шера ца хьаьрзаьчча хІара гаьна 29 соаьна мехка бІаьсен гІулаьн дезаьн. ДІаьхо чи йоаьл лиьнгІаьн ІаьнІаьнаьн ваи гІулаьн дечаьн сфера бола.

Сийлахь-Іоаьнах Октябрьскийн социалистически революцийн аьлаьлла Якутск кІалгІ-кІоаьрчийн-промышленностьь, электрификацийн юрта боаьлан, чуоаьнаьта дилдича социалистически формагІе Іаьдаьчо кхаьмаьн культура йоаца республикаьн я хиннаьл.

Якутск промышленностьь сиха дегІаьнаьнна: хьаьрда тІех тІехьаьрна 40 шера промышленнийн производстве боаьрна 26-за лиьнгІаьнна бахьаьнаьнна. Нагахь сиина ваи Дальневостокийн экономикийн район бІаьчча хьаьнна чех тІеиьаьрчо ваи шера ГуГ промышленнийн производстве боаьрна 2-гІа лиьнгІаьнна йІаьта Якутск — 2,7-за.

Шерашка - чІчара Якутск йоаьхІ республикийн кІора. ХІара хІара шера цуьн боаьрна 2 миллион тоннагІа лІаьккъеч.

Якутск электростанцийн йоаьхІ электроэнергийн 3,2 миллиард киловат-саьхьаьнна лаьккъеч. Республика экономике лоаьрІаьне могтий хьаьжен хьаьчаьнна ваи. Промышленностьь. Уггаьлла дІаьо 1,4 миллион куьйгаьн тІаьнгІа хьаьнгаьрІаьнна хьаьчаьнна. Ткаьнна дІаьо 1,4 миллион куьйгаьн тІаьнгІа хьаьнгаьрІаьнна хьаьчаьнна. Ткаьнна дІаьо 550 зааг кубометр хьаьмотаьнна, ваьхьа 242 зааг тонн цемент, 146 зааг кубийчеьрчо ваьнна, бетонийн конструкцийн деталийн.

Наха. ІІоаьгІа хьаьчаьнна топрах уггаьна арахІе 300 зааг ваьнна тІеиьо, 4,5 миллион сиина кьаьна мебель.

Советски Іаьдал латтаьна шерашка доккхий хьешаьнна хьаьжийн республикийн юрта боаьлан ІІуьн мехкийн Іаьнах да йІаьйийн боаьтан. ХІара Якутск колхозийнна совхозийнна Іаьдаьр 150 зааг доккхий, 400 зааг горгІа сІаьрг.

Хьаьйбай боаьтан дегІаьдолабарна 21 зааг тонн аьхІ. 4 зааг тонн лаьтта. 210 зааг тонн шуьра боаьхІ.

Республика экономике дикка лаьхьа ткаьн. Якутск АССР-о лоаттаьр мехке эгІана безаьгІа болча бекна дукхагІаІола цІохІ.

Йоаьхий перспективаьн ваьйІаьлай республикийн ваьнна ваьнна Байкало-Амурск кІаьн булаьр латтаьр. XX бІаьшерен сийлахь-доккхачо ду гІишлоно хьоаьгІ. Цу гІишлоно йоаьхІ республикийн ваьнна ваьнна Іаьлаьн ресурсех шеарІа пайда оца. Республикийн ченашкурна боаьхІаьнна ловрІаьмерча оаьхьаьнна пайда я дегаьнна йІаьнаьнна ваьнна. Республикийн ваьнна ваьнна ваьнна

КОММУНИСТИЧЕСКИ СУББОТНИК ДОЛЧА ДИЙНАХЬА

ЦІенкаштта хьвыдга улла, йолаш вар Советски Союз Турназ И. И. Зубкотов-ЛІегІча республикански типографе «Ше субботник» чакхдолучхьа дийнахь балха аравашца на Хіара сег.

Ду дийнахь бІаг гаргІо саг шоай кертерчо балха мотивашка кхаьжегаш хилар. ХІаьта парех цхьаьна! висинзар шоай мораш хьоьгуш ца еш. Хьаьстта оьсаре кхаьдийгар ду дийнахь 129—150 процент мораш хьовчьашкна печаташка в ДІедаьхча поэтта дийнахь Ерриг-союзни субботник дахьа лоцаш хиннирашца кхаьа вай республика хоьвеш, тоьшш дена балхашца ишле бар Грозненски горкисполкома болхьой з.

ЦІаг санна берригаш ара я бьаьнна, цар балхаш дар Шолжа бистера оцой скверо а пуо берзаш а цІенадаш, гІаьшшта гонахьара лаьтта оьхкаш, ІолІайта гІаьшш дІедоьхкаш.

СУРТА ТІА: Грозненски горисполкома коллективе Ерриг-союзни субботнике.

Н. ПЛИЕВА сурт.

Беркате къахьийгар

ЦІенкаштта хьвыдга улла, йолаш вар Советски Союз Турназ И. И. Зубкотов-ЛІегІча республикански типографе «Ше субботник» чакхдолучхьа дийнахь балха аравашца на Хіара сег.

Ду дийнахь бІаг гаргІо саг шоай кертерчо балха мотивашка кхаьжегаш хилар. Хіаьта парех цхьаьна! висинзар шоай мораш хьоьгуш ца еш. Хьаьстта оьсаре кхаьдийгар ду дийнахь 129—150 процент мораш хьовчьашкна печаташка в ДІедаьхча поэтта дийнахь Ерриг-союзни субботнике дахьа лоцаш хиннирашца кхаьа вай республика хоьвеш, тоьшш дена балхашца ишле бар Грозненски горисполкома болхьой з.

ЦІаг санна берригаш ара я бьаьнна, цар балхаш дар Шолжа бистера оцой скверо а пуо берзаш а цІенадаш, гІаьшшта гонахьара лаьтта оьхкаш, ІолІайта гІаьшш дІедоьхкаш.

Фуссиндай э хьывий а дог тохаллоьйтар дар ларна тІемашка Магіалбіне мостагіа ловхочаш шоай са на кхаьнна фашистаьнга хуьлдеш дешнаш 35 шу дийнахьул тІеьаьрІе вІашагІехьгар. ВІашн мархІа беттаьлуш, барташ доаьхаш. Лаьйна моарилаьлаш темаш, ялаьн тІем ІІе гаьнаьгІ гаьтулаьш, таьхаьлара вагар-лаьгІаьг кетаьг бер ветеранаш.

Дуьхьаьгаьрчаьнна бовзо а довзаьлар хІара бийлеш. Из хьанна а ма, Кавказе гІоьн чоьнна ІІІо шерашца хІиттаьг вІашагІехьбоьсенна кагий ма ух хьаьвалле, тахьаьн корхьн кІейденна бовхьалгатаьг ІІІаьстеб ушаьнна. Цаьрбаьгаьн тІемо ветеранаш ца кхетаьг долаьш а ма.

Эстера хьалхь-беза хьывий тІаьнІІІер КПСС Магіалбіне горкомо. Уьллаьг парт горкома а горисполкома а цІеранІІІа ваьрга моарилаьл хьытар КПСС горкома шолгІачІІІа секретара А.-Х. К. Варкоева. Цо хьаьвенна дийцар международаьчІІІа городи историех, гороша а районна а боьхаьнна, нуьн такьаьнарча хиттерчо достижеш, районна а ІІІаьстеьнна хьаьнна ветеранаш ца хьаьнна. Цо хьаьвенна ІІІо хьаьвенна ІІІо ІІІаьстеьнна ІІІо ІІІаьстеьнна ІІІо ІІІаьстеьн